

Nr 26.

Av herr Elofsson, Gustaf, och herr Persson, Karl, *angående skatt på s. k. kolorerad veckopress.*

Den beskattning av papper och papp, som infördes av föregående års riksdagar, har ett dubbelt syfte, dels att skaffa inkomster till statskassan och dels att begränsa förbrukningen av papper inom landet till förmån för en ökning av exporten. Beskattningen är föranledd av landets prekära ekonomiska läge, som kräver överbalansering av budgeten genom indragning av köpkraft och ökning av exporten för att möjliggöra nödvändig import. Pappersskatten är enligt riksdagens uttalande att betrakta som en tillfällig åtgärd, som skall upphöra när en stabilisering av samhällsekonomin skett. Det bör påpekas att dagstidningarna, de största förbrukarna av papper, äro undantagna från pappersskatten.

Pappersskatten beräknas i årets statsverksproposition ge ett tillskott till statens inkomster på 50 milj. kr., vilket måste anses vara en rätt betydande summa. Utan tvivel vore det önskvärt att pappersskatten gäve ett ännu större belopp och att den ytterligare inskränkte pappersförbrukningen. Detta skulle givetvis kunna nås genom en höjning av skatten över lag. En sådan utväg förefaller emellertid föga sympatisk, och finansministern har även avstått från tanken på en höjning av pappersskatten. Om en dylik vidtoges måste man räkna med att tidskrifter av mera allvarlig natur såsom vetenskapliga, kulturella, religiösa, ekonomiska och fackliga tidningar skulle komma i en besvärlig ekonomisk situation. Detsamma gäller produktionen av böcker, som skulle hämmas på ett allt annat än lyckligt sätt. Ej heller kan det bli tal om att belägga dagstidningarna med pappersskatt. Däremot torde det ej möta några betänkligheter att ytterligare beskatta den s. k. kolorerade veckopressen.

Den illustrerade veckopressen, till vilken också skola räknas åtskilliga tidningar som utkomma var fjortonde dag eller en gång i månaden, har nått en utomordentlig spridning i detta land. Man torde kunna räkna med att dylika tidskrifter till ett antal av bortåt 4 miljoner varje vecka översvämma landet. Deras totala upplaga per år räknat kan uppskattas till den oerhörda mängden av omkring 200 miljoner exemplar, vilket innebär en kraftig pappersförbrukning, som är av betydelse just i dessa tider. En ytterligare beskattning genom införande av skatt på kolorerad veckopress skulle leda till en minskning av pappersförbrukning till förmån för andra nyttigare ändamål eller för export. Dessutom torde statskassan kunna räkna med ett visst tillskott, vilket ingalunda är att förakta i nuvarande tider.

Beträffande frågan, på vilket sätt förströelsetidskrifterna skola beskattas uöver gällande pappersskatt, synes lämpligen samma ordning kunna införas, som gäller för beskattningen av biografbiljetter. Det innebär att den föreslagna skatten skulle bli ett slags nöjesskatt, även om man måste ställa sig högst tveksam om såväl nöjet som nyttan av att läsa kolorerad veckopress. Med utgångspunkt härifrån skulle beskattningen av den kolorerade veckopressen förslagsvis kunna utformas så, att skatten utgår med 20 procent, då lösnummerpriset på tidskriften uppgår till högst 30 öre per exemplar. Om priset är högre bör skatten utgå med 20 procent på 30 öre och med 30 procent på återstoden. Skatten skulle enligt detta förslag bli 6 öre på en tidskrift, som kostar 30 öre, 9 öre på en tidning som kostar 40 öre o. s. v. En beskattning av denna storlek skulle ge staten mellan 15 och 18 milj. kr. i inkomster per år, beroende på genomsnittspris och upplagestorlek. Om det genomsnittliga priset per lösnummer ligger vid 35 öre kan skattesumman beräknas till 15 milj. kr. Om lösnummerpriset i genomsnitt skulle vara 40 öre, kan med en total upplaga på 200 milj. exemplar per år skatten beräknas ge 18 milj. kr.

Den invändningen mot här skisserade förslag torde komma att resas, att det är svårt att skilja mellan förströelsetidskrifter och andra mera värdefulla tidskrifter. Det är en anmärkning, som alltid skjutes i förgrunden, så snart skatt på den kolorerade veckopressen kommer på tal, men som i hög grad saknar fog för sig. Det bör påpekas att vid den pappersransonering, som upphävdes för alla andra tidningar än de dagliga nyhetstidningarna och med dem jämförbara, måste en gradering av tidskrifter och tidningar företagas för papperstilldelningen. Det lyckades fränsett några smärre undantag, som mera sammanhängande med intressebetonade synpunkter hos vederbörande nämnd än oförmåga att rätt karakterisera en tidnings art. För övrigt har det inte mött några större hinder att i tidningsstatistiken skilja förströelsetidskrifter från de mera ideellt betonade tidskrifterna. Motionärerna vågra tro på att de statliga skatteexperterna icke skulle kunna draga upp denna skiljelinje.

Undantag från den föreslagna beskattningen skall naturligtvis göras för tidskrifter av vetenskaplig, religiös, kulturell, ekonomisk, politisk och facklig karaktär liksom tidningar av typen »Jordbrukarnas Föreningsblad», »Vi» och »Veckonytt». Beskattningen skall med andra ord endast träffa den kolorerade veckopressen, vilken som nämnt även omfattar en hel del tidskrifter, som komma ut var fjortonde dag och en gång i månaden. Den av motionärerna begärda utredningen bör bedrivas med sådan skyndsamhet, att eventuella förslag kunna föreläggas innevarande riksdags vårsession och senast dess höstsession, om en dylik skulle komma till stånd.

Slutligen bör framhållas att den av oss föreslagna skatten på den illustrerade veckopressen banar väg för ett slopande av skatten på tidningar, som ha karaktär av förbundsorgan för olika fackliga sammanslutningar. Dessa tidskrifter, som merendels ha en rätt betydande upplaga, ha träffats hårt av pappersskatten. Det måste anses vara befogat att så snart sig göra låter

lätta skatten för dylika organ. Däremot måste det framstå som oförnuftigt att när pappersskatten en gång upphäves även slopa den för den koloretrade veckopressen, vilken då skulle svälla ut över alla bräddar. När pappersskatten avvecklas vore det klokt om det funnes en beskattning av veckopressen, som kunde fortsätta i oförändrad eller skärpt form.

Med stöd av det anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning angående införande av skatt på s. k. kolorerad veckopress samt att förslag därom förelägges redan innevarande års riksdag.

Stockholm den 18 januari 1949.

Gust. Elofsson

i Vä.

Karl Persson.